

Stefan Sylwander
Staden
med
detusen lindarna

TÖDERSTRÖM & CO FÖRLÄGGSÄKTIEBOLAG

HELSINGFORS

STADEN MED DE TUSEN LINDARNA

STEFAN SYLWANÖER

STADEN
MED DE TUSEN LINDARNA

HELSINGFORS

Söderström & C:o Förlagsaktiebolag

HELSINGFORS
1928
A.-B. F. TILGMANN'S TRYCKERI

GENERATIONERNA

Här flyter den trögt och stilla, generationernas flod.
I kärlekens nätter blandas fäders och mödrars blod.
Och barnen växa och stanna kanhända i fädrens hus,
kanhända de spårlöst försvinna i världshavs och städers
brus.

Och fäder och mödrar fröjdas i barns och barnabarns klunga
och bäras till graven av söner, präktiga, starka och unga,
och smeksamma händer plantera och vattna blommornas
rötter
i mullen de en gång trampat med lätta, dansande fötter.

Men fäder och mödrar begråta även i ensamma stunder
förlorade söner och döttrar, som gått, eller skola gå under,
förlorade, gripna av äventyrens förföriska stämma
och, bittrast av allt, kanhända förlorade fastän hemma.

Omärkligt, som lindarna åldras dag för dag, år efter år,
som gravarnas kors förmultna utan att lämna spår,
som minnenas purpur bleknar, som ungdomens drömmar dö,
så flyter floden i sus av sin strandbädds bräckliga rö.

LINDLÖVEN SPRICKA

Jag ville men kan icke dikta i kväll.
Jag saknar de rätta orden.
Som en evighetsdröm är lindallén,
men själv hör jag hemma på jorden.

Elegiens bräckliga vingar förmå
ej lyfta mig upp i den höga
och kyska rymd från vilken jag tror
att lindlövens själar snöga.

En skuldlös jungfru i klostercell
kunde kanske fånga den gnista,
som flammar sekundsnavt i syndarens själ
i den afton då lindlöven brista.

KVÄLL I JUNI

Ännu ligga trädgårdslanden svarta
men i deras feta mylla sjuder
livet i oräkneliga frön.
Oskuldsfullt narcissen lutar pannan
bland en flock tulpaner i rabatten,
än är rosenbusken knappast grön.

Äppelträden stå som vita brudar
tysta, drömmande i kvällens halvljus.
Tyst är staden. Tysta stå dess hus.
Vårens flöde brusar i syreners
rosors och jasminers pulsar, tyst ty
ingen hör den starka flodens brus.

KAPTEN BROBERGS AFTONPROMENAD

Till Johanne ligger piren
klar för sommarens kampanj.
Putsade och fina rycka
båtarna i kopplen. Se
fjärran locka havsreviren,
solen skiner, lekfullt stöta
hamnens vågor dem i sidan
som en flicka stöter till sin
sedesamma älskare.

Och i kvällningen spatserar
kaptén Broberg utåt bron
krökt av år; men blicken lyser
pigg och näsan pekar vass.
Under vandringen funderar
Broberg över livets skiften
och besynnerliga öden
tills han stannar, där hans skuta
ligger i sin sommarstass.

Kvickt som gäddan slår i vassen,
än trots gikten vigilant
hoppas han ombord och tänder
omsorgsfullt en papyross,
sträcker ut sig på madrassen
i kajutan. Och det kluckar
och det pjollrar under durken,
och det flammar till i dunklet
varje gång han drar ett bloss.

Det är samma sång därnere
som i Spanska sjön en gång,
som i Söderhavets nätter
och passadens paradys.
Dånade vid Hornet flere
toner, mäktigare toner
i den bullrande orkestern,
var det ändå samma, evigt
samma sång på sätt och vis.

Broberg blossar och funderar
över händelser och ting.
Rätt nu minns han, hå, hå, hå ja,
någon american bar . . .

och han minns den vreda natten
då »Elfrida» gick förlorad,
och han minns hur enda sonen
föll från rån och togs av sjön och
där fick sluta sina dar.

Men nu slocknar papyrossen.
Broberg gäspar, ha, ha ja,
stiger upp och mönstrar vädret
vinden och förtöjningen,
släcker lite grand på trossen,
vandrar hem till aftonteet,
och betänker, där han vandrar
i den svala sommarkvällen,
att en dag har gått igen.

SYRENERNA BLOMMA

Sommarnatten sover.
Ingen vind i träden går.
Endast polis Frimans
klack mot gatan slår.

Ljuvligt söta dofter
flöda från syrenbersån.
Lidande och trånsjukt
någonstans ifrån

hörs musik, utav ett
sorgset dragklaver helt visst.
Tvenne kattor, mitt för
gårdens farstukvist

sitta som statyer,
kura tysta mot varanns
En av dem är kvinna
och den andra man.

Med sitt huvud ljuvt på
sned i ömt koketteri
ser hon på sin manligt
svarta visavi.

Tjusig som don Juan
i sin sotigt svarta dräkt
stirrar han på henne
mera oförtäckt.

* *
*
*

Sommarnatten sover.
Kanske dragklaveret sprack,
kanske polis Friman
sparar på sin klack.
Sommarnatten sover,
men förälskade ännu
svärmiskt stilla sitta
tigande de tu,

kura mot varandra,
medan nattens stunder gå
sakta, sakta liksom
tassande på tå ...

Tyst! Försiktigt stiga
lätta steg på gårdens sand
Tvenne kattor titta
häpna på varann,

fatta sitt beslut och
smyga hastigt därifrån.
I bersån försvinner
gårdens unge son

och med honom lilla
vackra Inga Petersén.
Sommarnatten doftar,

EN SÖNDAGSFÖRMIDDAG I JULI

I

Det brusar i björkarnas kronor,
där löven blänka i solens sken.
Matronlikt och lättjefullt vaggar
den yppiga grönskan i lindallén.
Med blommor och barn och knoddar
och korgar med mat för en hel seglation
går handelsman och Falenius
till hamnen, där slupen rycker i bron.

Det knarrar i gårdarnas grindar,
sydvästen är lekfull och huvudyr,
och där skymtar fjärden, den tumlar,
i blått och vitt som ett äventyr.
Matronlikt och lättjefullt vaggar
den yppiga grönskan i lindallén.
Det brusar i björkarnas toppar,
som blänka och dansa i solens sken.

II

Men i bönehuset
Ebenezer talar
predikant Faltin,
svingar sig från gruset
uti jordens dalar
kämpande med Hin.

Gamla Stava svettas,
gubben hennes pustar
flämtande och röd,
och man hör — berättas
det — hur köttets lustar
ropa i sin nöd.

JASMIN OCH NEJLIKA

Jasminernas doft hör hemma
ljumma erotiska nätter.
Den talar med grumlig stämma
begärens mörka ord.
Men nejlikan doftar pikanta
amourer, nej, amouretter,
koketta och skälmskt intriganta
vid festligt dukade bord.

Jasminer och nejlikor dofta
i lindarnas stad så ofta
en sommar blommar i den.
Och under lindarna vandra
jasminernas dam och nejlikans
till morgonens bad och kvällens dans
igen liksom förr med varandra.

OVÄDER

Smattrande skurar slå
på kajutans tak.
Bländande blixtar gå
tätt före åskans brak.
Ankarkettingens ryck,
stormens vreda vrål
krydda vår munskänks dryck,
skål, mina bröder, skål.

Snuggorna guppa i ring
kring en fladdrande dank.
En talar ingenting,
trenne om Doggersbank,
Spanska sjön och Kap Horn,
Fan och hans mor till sjöss,
Isberg som Babylons torn,
kvinnor, drinkar och löss.

EN KÄRLEKENS NATT I HASSELSUND

Kvällens sista kåra
andas i slaka dukar.
Stäven pirlar och porlar.
Nu vill jag vila en stund.
Lyss då jag lyfter min åra!
Hör du hur skällorna klinga,
hör du hur flickorna ropa
borta i Hasselsund?

Skuggor av alar och hasslar
skälva i vattenspegeln. ,
Tätt under stranden skrapar
slupen i bottenens sand.
Ankarkettingen rasslar.
Nu skall du tända kajutans
ljus, och nu skall du bädda
bädden med smeksam hand.

Låt oss ännu förbida
stilla en stund vid stagen ...

Lekfullt en gädda spallar
tätt invid vassens rand . . .
Nu börja myggorna strida,
kom, låt oss stänga kajutan.
Där är vår hemliga, stora
lyckas förlovade land.

Men över luftens bryggor
lösryckta toner springa,
toner från dansen i byn, och
tätt över vikens säv
brummar ett moln av myggor,
sänker sig, höjer sig åter
luftigt som ejderdun och
grått som en spindelväv.

Fidlan tystnar i fjärran.
Fiskarna blunda i djupen.
Tätt under stranden i pärran
sover den vita slupen.

TILL HAVS

Annette, Annette, du var kall och hård
i natt på Strömbäcks gård,
— men jag tror att mitt ystra Biscaya idkg
skall mildra ditt sinnelag!

Nu sticker jag ut ur Hasselsund,
— ser du svallet kring hällar och grund,
ser du havet, havet! I frisk sydväst
är sjögången mjukast och bäst!

Annette, du blir våt. Tag min oljerock!
Så, mitt barn. Hur härlig är dock, ,
som du sade, en dans på ett rullande gått!
Du ler — som det tycks, lite matt.

Annette, du är blek, — du är tyst som ett möss!
Cigaretter? Så — — inte till sjöss!
Annette du är gul, nej grön — befalls
det, så vänder jag! Så, inte alls!

Annette, där i pytsen! Du åt nog, min vän,
för mycket till frukosten.
Men jag är en drummel, ett tanklöst få!
Klart att vända! Ror i lä!

Du småler igen, ty Hasselsund
kommer närmare varje sekund,
du tänker igen: på land minsann
är du slaven och jag din tyrann!

Men Annette, Annette, tänk dig noga för!
Jag skvallrar om din malör,
din lustiga dans på ett rullande gått,
om du gäckas med mig i natt!

SODOM

Si, förbi Gästis ensam promenerar
en sommarafton predikant Faltin.
Han lyssnar. Kvällens kyska luft vibrerar
av saxofon och sång och jubelskrin.
Han stannar
och skrämmer tvenne, som i skuggan skalkas.
Besannar
ej detta skriften? Tidens ända nalkas.

Han vet att kättjefulla kvinnor sväva
vid männens bröst. Han vet, att drinkame
och frossarne med vällust i sin kräva
och girig strupa dricka ceylonthe.
Men dansen
och lustan trampar på en dödsdömd joid,
och svansen
av Satan slokar under dessa bord.

Sin egen pojke har han sett uppslukas
av drakens käft. Och pojken har en brud
för varje sommar. Det är så det brukas.
Men som på Beltessasars gästabud
skall handen
på salens vägg förkunna dag och stund,
då branden
förfärlig sveper över jordens rund.

Nej, gumman väntar hemma, och han skyndar
sin väg framåt. Ett par, ett glömskt och tyst,
på en av esplanadens bänkar syndar,
om det är synd att kyssas och bli kysst.
I väster :
är himlen röd ännu som Jordans däld,
då Sodoms fester
en vredens natt förintades av eld.

IRMELIN BO

Nog ville jag gärna tro
att också Irmelin Bo
har syndat en gång, -
att en yngling en kväll har kysst
hennes mun, hennes hals, hennes byst
vid syrsornas sång.
Men icke var detta i går,
och obarmhärtigt har tiden ;
satt spår på kinden och spår
under blusens siden.

Nu sitter Irmelin Bo
med sinnet i upphöjd ro
var dag på sin bank
och delar ut sorg eller tröst
i vinter och sommar och höst
åt envar, som är pank.
Ett kvällsbesök eller tu
och senast i säng klockan elva.

Så går Irmelins dag — men ännu
kan hjärtat skälva.

Ty är natten en sensommarnatt
och sömnen svår att få fatt
för att månen stum
och drömmande öser sitt ljus
över Irmelins faders hus .
in i Irmelins rum,
då ler hon mot vännen i skyn
och tänder sin lampa. Vid sista
romanen av Ellinor Glyn
vill hjärtat brista.

Kanhända att Irmelin då
klockan tolv eller ett eller två
hör en tassande fot.
Det är lilla Ingalill Bo.
Hon är ung — och jag kan inte tro
att hon spjånade mot
i den djupaste skuggan nyss
under silverpoppeln vid brunnen,
då det regnade kyss efter kyss
på kinden och munnen.

STORMAR

Nog minns jag mången däjlig gäst
inom min skutas bord
i dagars eggande sydväst,
i nätter utan ord.

Men må jag se er i profil
och minnas er en face —
— du är, du blir i ras och stil
den enda i din klass.

L,ik ett citat ur »Fleurs du mal»
du låg på däck och log
mot vinande kaskaders fall,
som dina kinder slog.

I slöjor dolde du din blick
varhelst du annars fanns,
men slöjan slets då stormen gick
kring vidderna i dans.

II

Det kom en natt,
en vilans natt för vindarna.
Månen satt
på fästet över lindarna.
Staden stod
i drömmar, långt från havets gorm.
Men i ditt blod
gick bruset av en annan storm.

III

Vi logo och vi skämtade
en dag i gryningen,
tills båtens klocka klämtade,
och klämtade igen.

Och röken vältrade sig
då ångaren sköt fart.
Din väg gick vidare — ock vart
förstod jag fullt och klart,

mot storm, som dina kinder-
och mot kaskaders fall.
Jag reciterar i ditt spår
en vers ur »Fleurs du mal».

SOLRÖK

Mjölkvit är himlen och havet platt.
Dåsig och glindrande rullar
dyningen hän över gassande gått
in emot sundenas kullar.

Fjärran i söder diset döljer
synrandens anade streck.
Brömskobb en slöja av gaser höljer.
Västvert blånar en fläck,

ilar allt närmare, tågar förbi i
västans eggande vinrus.
Brömskobben suckar förgäves: »låt bli» i
sin saliga lättjas morfinrus.

Brömskobben störtar naken och rad
i havet som blånar fritt.
Men västvert är kåren åter död
och havet glindrande vitt.

ROMANTIK

I

Aldrig i Damaskus,
Bagdad och Ispahan
lyste en vitare måne
över en kvinna och man;
svalkade nattens dagg och
doftade en rabatt
ljuvare än i de tusen
lindarnas stad en natt.

Aldrig i Damaskus
Bagdad och Ispahan
badade marmorn i skimmer
trolskare än din villa.
Aldrig snabbare nattens
stjärna sin bana rann
än över staden, där tusen
lindor susade stilla.

Aldrig i Damaskus,
Bagdad och Ispahan
sjöngs av syrsornas kör en
lidelsefullare sång,
glömdes den kommande dagen
fortare bort, och brann
åtrån som i de tusen
lindarnas stad en gång.

II

Sägner från Salem
förtäljde resedornas doft,
och lindarnas prassel
var ljuvligt som harpans ackord
i Syriens borgar. :
Som sagoförtäljerskor
talade stjärnornas bloss
om Assurs söner och döttrar,
som slöto varandra i famn under Ninives
gnistrande stjärnrymd
och vordo till stoft.
Sorlet från sjön var som sorlet
av odaliskernas skratt
i Mahmuds örtagård
i Gyllene Hornets natt.

III

Tornets klocka slog, en enda gång.
»Hör, där borta ljuda röster, ljuda skratt,
ljuder sång
i vår tysta natt.
Är det Romas ynglingar, på väg
från symposiets glada timmar, säg,
är den klingande sopranen en hetärs,
bördig från Athén?
Kanske hon av ynglingarna bärs
i triumftåg över Romas sten.»

Du log med rätta åt din älskare.
Det var ju bara sta'ns jeunesse dorée
berusad, rik och stark
av Ceylon-the.
Sopranen
var fröken Selma Pått från Fredrikshamn,
som kommit hit till sta'n för att bli kysst,
förlovad, gift och få ett annat namn.

FESTEN I BRANDINS PAVILJONG

Ikväll är det liv i Brandins paviljong,
där är fest hela kvällen och natten lång,
tills Mattsonskans tupp,
då solen går upp,
stämmer opp sin skrovliga sång.

Här är Karin och Britt och fröken Annette
från Stockholm, och doktorn — och ser jag väl lätt?
— filosof Vingelin!
Men värd är Brandin
på sitt mest förekommande sätt!

Och de frossa på kräftor från Bamböle träsk
och taga sin snaps utan buller och fjäsk,
— men ur fidlans djup
trollar speleman ut
den store Dvoraks »Humoresque».

Och nattfjÄrlar dansa sin dans i extas
genom öppnade fönster kring kräftfat och glas.
Brandin, fyll i
och så drickom vi
i botten för fjÄrlarnas grace!

Var är doktorn och Britt? Tag det lugnt, tag det glatt!
Denna natten är icke en frågornas natt!
En skål för de tu! :
Filosof, vart går du?
Kom ihåg att bersån är besatt!

Filosofen går ut på egen hand,
står stilla en stund i ett kålrotsland
och sätter sig ner
bland kålen och ser
på de eviga stjärnornas brand.

Men timmarna rinna som tonernas svall, :
som sångernas ord och likörernas fall \
ur glas och karaff,
tills de nås av sitt straff,
tills det ljusnar och festen är all!

Då det dagas kring björk och lönn och lind,
och då doktorn mot bordet lutar sin kind,
styra damerna hem
och mitt ibland dem
filosofen i sträng bidevind.

I kväll är det liv, i kväll är det sång.
I morgon går pratet i kök och salong.
Har ni hört, vilket schack,
som i natt satt och drack
hos Brandin i Brandins paviljong?

BEGRAVNING

Genom staden kryper
tåget, långt och svart.
Ingen frågar,
alla veta vart.
Kapten Storm
för sin sista skuta.
Trångbodd blev till sist
hans kajuta.
Det var annat förr
i »Endymions» rymliga salong
i Antwerpen, Buenos Ayres, Kap.

Ding-dång, ding-dång.

Gamlingarna bakom fönstren sucka:
det är världens gång.
Skrattet tystnar, och fiolen tystnar
i Brandins berömda paviljong.

Klockan sex går allt igen sin
gilla gång.
Kapten Storm är gömd.
Senare på kvällen, klockan åtta,
är han glömd.

Nästa morgon minns man kanske,
om man minns,
att han nog i sina unga dar
var en blåkare till karl,
svår på whiskygroggar,
svår på kvinns.

SKALDEN

Skalden sitter vid sitt ceylonthe
ensam i salongen.
Slutad är säsongen.
Staden är en by.
»Simpla stad, du skall en gång få se
huru diktarorden
flyga över jorden,
— Ann-Marie, en ny!»

Skalden grubblar över en sonett:
»Sophonisbes saga».
Synerna betaga.
Skål, för höga fan!
Aldrig ännu har en mänska sett '
skaldens mästestycken,
men för denna drycken
är han känd i sta'n.

Si, där skymtar hennes brudgemak
genom tobaksröken
i en månvit öken
skönare än förr,
Tiden går. Det släcks i salens tak.
Skalden söker hatten,
vacklar ut i natten
genom krogens dörr.

DEN GAMLA GODA TIDEN

Den gamla och goda tiden,
den är och den blir densamma.
Den fanns för slipsens och kragens
och de långa byxornas tider.
Det var i den tiden då bågar
av spänstiga enar spändes,
och kogren svällde av pilar
som täljdes i kök eller lider.

Förfärliga stridsrop höjde
apachen i skogens dunkel,
comanchernas hövding, Pantern,
gav svar bakom fästningsvallen.
Och pilarna veno ilsket
och eggande ljödo ropen.
Vart krigaren sårad till blods var
han lycklig och stolt — fastän fallen.

Och rövarne kröpo i leran
i våta och smutsiga diken
i regniga kvällar om hösten
då gårdarnas frukt var mogen. ,
I fiendens fönster lyste
det ljust och trolskt och förrädiskt
och kanske låg någon rävsax
på lur i apelskogen.

En myternas halvgud lik var
förbrytarnes konung, skomakarns
gesäll, som då påsen var proppfull
av päron, gav prov på sin fattning;
han snodde de rymliga, röda
kalsongerna av sig, slog knutar
på benen och fortsatte sedan
med klarnad blick sin beskattning.

PÅ KYRKOGRÅDEN

Patriarken Caesar Kolmodin
vandrar tankfull över kyrkogården;
nickar, då han läser här och var
något namn på korset eller vård.
Rymden lyser blå,
luften är som vin,
kyligt vin men eggande ändå.

Björkar spela höstens välkomstsång
blänkande ännu i morgonljuset
av den sista skuren från i natt.
Patriarken vandrar tyst i suset
av sin vackra höst.
Långsamt, gång på gång
vidgar sig hans breda, starka bröst.

Fjärden svallar festligt blå som diktens
hav i Hesperiderna.
Ingen solrök skymmer bort dess stränder.

Bortom fröjderna och striderna
sova fiender och vänner gott
under sina kullars astrar.

Patriarken myser,
blicken ler och lyser.
Mellan gamla fröken Sagulin,
som en månskensnatt år sjuttisju blev
kysst av unge Caesar Kolmodin,
och den gamle vännen, riddaren, ;
groggmajoren Selim Christensen
skall han själv en gång få vila ut.
Blänka skola kyrkogårdens björkar,
blå skall rymden lysa,
blå skall fjärden tumla
varje höst till tidens slut.

HÖSTSEGLATS

Ingen flickas kyssar brände
mot min kind som regnets kyss
i min sista, höstligt våta,
dionysiskt glada kryss

Aldrig var en sommarhimmel
mina tankars flykt så när
som den molnrymd, vilken hänger
över fjärdar, hav och skär.

Ljuvlig är en höstkvälls röda
brasa — ljuvigare dock
fårskinnsväst, flanelkalsonger,
stövlar, sup och oljerock.
Regnets smattrande trumpeter,
luftens vinande violin,
vattens orglar brusa samman
i den sköna symfonin.

Och för toddyn, vilken hemma
väntar höstens seglare,
gåve jag Olympens nektar
om jag hade den att ge.

HÅRDA TIDER

Igår fick rederiet
ett kort telegram
att »Evelyn» förlorat
i Kattegatt,
och döden smyger kring
som varg efter lamm,
ty sotarns racka tjöt
hela natten i natt.

Måntro hon var försäkrad?
Ja, prövningen
är tung minsann att bära
för en och var.
Få se om kapten Frisk
får skuta igen,
han var väl full, så bar det
förstås dit det bar.

Så tänker fru Amalia
där frusen och röd
hon petar fram potäter
i trädgårens mull.
Men kaffepannan väntar
på spisens glöd
i kökets sköna värma,
och lättjefull

och nöjd med världsförloppet
i vrån i sin korg
spinner kattan Albertina
och matar de fem
små blinda kissebarnen.
Vad är det för sorg
så länge maten räcker
åt henne och dem?

FILOSOFEN OCH DEN BESLÖJADE JUNGFRUN

Det hände fordom ofta, att han satt
i lampans sken vid arbetsbordet.
I papperslappar rotade hans hand
och digra luntor slog han upp ibland,
men aldrig, aldrig fick han fatt
det sökta ordet, nyckelordet
till livets gåta — och en doktorshatt.

* *
*

Så hände det igen en höstlig natt,
en dionysisk natt, då flöjeln skrek
på Strömbäcks gård, då stormen röt i lindarna
och lekte hårt med grindarna
sin vilda lek,
att filosofen satt vid arbetsbordet
och sökte, sökte efter nyckelordet.

Och jungfrun trädde genom slutna dörrar
och satte sig, beslöjad såsom förr,

i soffans hörn. Hon teg. En hemlighet ;, ‘
var hennes rätta namn. Men smeknamn bar
hon, smeknamn, underliga, många,
som endast filosofen vet.

Och papperslapparna på bordet voro
hans kärleksbrev, författade i långa
och tysta nätter under årens lopp.
Han kallar henne än Philosophia,
än Ethica. En sällsam profetia
är hennes tillnamn: des Als-Ob.

* *
*

I lindarnas orkester hördes
en stämma, triumferande och stark.
Den store Pan av stormens yra fördes
till nordens gudsförgättna mark.
Han satt där grensle på en knarrig gren
och spelade i kapp med lindallén
musiken till en fest
för grubblarn och hans jungfruliga gäst.

Och filosofens rum befolkades
av grubblandets och visdomens noblesse!
Kring Hegel Johan Vilhelm Snellman svansade
men Schopenhauer sade hånfullt: kom,
kom an! Det blir knock-out i första rondan!

Man fäktade med armarna, man dansade
gavott och charlestown. Och vig och stark
slog Zarathustra lekfullt armen om
pedanten gamle Kant, som ville skolka
från Zarathustras högst fatala polka,
— han stötte oupphörligt hop i fonden
med Sidgwick, förd av Westermarck!

Och filosofen brast i skratt.
Han såg på jungfrun. Log
hon även? Han grep jungfruns hand.
Säg, ville hon ej röja
sitt anlete i denna glada natt?
Men jungfrun gäckades och drog
sig undan, ordnade i hast sin slöja
och neg åt filosofen och försvann.
Hans fest vart slut. Ett ögonblick
han lyssnade till suset
i sina ådrors blod och gick
i säng och släckte ljuset.
Men stormen röt i lindallén
och Pan spelade än
musiken till en sång för en
av jordens vandringsmän.

* *
*
*

Du hedrade din mustiga ,
och glada moder mull,
du satt bland bröder, lustiga
som du, och drack dig full,
— men kunde aldrig stuka
din blyga dröm, du vet, \-'
om öknens grubbelsjuka
och stora ensamhet.

Du kysste en av tärnorna
för ej så länge se'n,
du lärde henne stjärnorna
en kväll i lindallén
— och sågs i soluppgången,
förstås, ditt fyllesvin,
i diket under spången !
av predikant Faltin.

Du spejar mot lagunerna
och smärta palmers park .••:>;,
med armen om bardunerna
på dina drömmars bark,
— men här, här är du bunden,
du vet ej själv hur fast,
vid fjärdarna och grunden
och svirvelrevens kast.

Du räckte glad åt tiggaren
din sista slant och står
i gunst hos överliggaren
och andra svarta får,
— men hj ärtan hava sårats
till blods i dina spår,
din moders kind har fårats
av mången, mången tår.

Du är en konstig herre, du
begriper icke rätt
dig själv — och ännu värre, du
skall aldrig lära det.
Din jungfru är den gåta,
som djupast i dig bor,
och aldrig skall hon låta
dig lyfta sløjans flor.

* *
*

Nu gäckas filosofens frid
av jungfrun mera sällan.
Det blir allt rundligare tid
för varje gång emellan.
Hans dröm om doktorshatten blir
alltmera tunn för varje år,
ty livet är så kort.

Han gifter sig till nästa vår;
då händer det att natten blir
av en helt annan sort.

Han kommenterar bister
kapitel efter kapitel i
vårt släktes minnesblad.

Peruk och skolmagister,
det är, det blir hans titel i
de tusen lindars stad.

NOVEMBER

Det slamrar av kaffekoppar
därinifrån,
det är som ett brus från ett hav
där var våg är en stämma.
Och regnet droppar, droppar
i monoton
och sömning och trumpen takt
mot drypande rutor.

Men regnet där ute må rasa
och stå som spön,
och bruset därinifrån
må stiga och falla.
Min flammande björkvedsbrasa
är varm och skön,
och leende fångar jag upp
din våta kappa.

Du skyndade tyst och försiktigt:
med huvudet böjt ‘
över gatornas leriga modd.
Tänk att ingen såg dig!
Och du hotar förnumstigt och viktigt
med fingret höjt,
då jag talar för högt eller tar
för hårt om din midja.

Ty om de därinne såge
vad väggens porträtt,
den skäggige kapten Pallin
med maka bevittna,
då lade sig bruset, då låge
nog havet slätt
i spörjande viskningars
förrådiska stiltje.

TAL TILL STADENS FÄDER

Det hände sig en kväll, då stadens fäder
i avmätt ordning tågade att dricka
sin kaffekopp i Gästis' stora sal,
att herr studenten satt i stormigt väder
med Gideon Blomkvist, vilken hade hicka,
och drack sin själ förtumlad och höll tal.

Och herr studenten föll i stum beskådan
av fädrens långa, vördnadsvärda rad.
Hans ögon tårades. Han tänkte: sådan
är maktens sötma uti denna stad;
en kopp med kaffe och en enkel tårta
för mödorna — men livets glädje? Borta.

Och överväldigad av sympati,
och rörd av denna pliktens tragedi,
stod herr studenten upp och höjde glaset
och sökte ord för sina känslors svall
och sade: »Fan så fattigt är kalaset,
småborgare, men skål i alla fall!»

Hans själ var vek, hans hjärta överfullt,
han log, han drack, han bugade sig hult.
Ack, icke hade han ju kunnat drömma,
att sådan hyllning kallas svineri,
att varje blick, han mötte, skulle döma
hans oration som högförräderi!

Ån hör man ofta en av stadens fäder,
Sebastian Jonsson, garvarn, som är van
vid bättre folkfasoner, ge sig fan
på att om den fördömda glopen haft
kredit förut på sul- och ovanläder,
— nog hade den krediten trätt ur kraft!

SNÖSTORM

Hör, kakelugnarna flamma
i festligt brus,
och gungstolar gunga och knarra
i stadens hus.
Det rister i tak av asfalt :
och tak av plåt,
ty vinterstormen sjunger
sin bistra låt.

På Gästis sitter en främling
i ensamhet
och botar förgäves sitt svårmod
vid ceylonthet.
Men fröken Johanna skrattar
och råder sin gäst
att krypa i säng, ty där är
nog livet bäst.

Från hemmens mjuka soffhörn
och varma vrår
en här av irrande drömmar
och tankar går
till f ränder i fjärran länders
och havs mystik,
till vaggande palmers sus i
en blå tropik.

SÅNGEN OM BRÖDERNA

Nu ljude min sång
om brödernas ring,
som knöts
kring borden en gång
till ett lustigt ting
och bröts,
ty vårt liv är en nyck
och vår jord ett förskingringens Babel,
— men stark är vår dryck,
varthelst vi må sträcka vår snabel.

Skål, bistre sheriff,
Skål, giftblandare
och mormon,
du, som älskade biff
med ceylonthe
och citron!
Och skål, styrman Hall,
i ditt sällsamma, dunkla gemak,

i ditt hus av korall
under söderhavssjöarnas tak!

Skål, bankdirektör,
peruk, aesculap
och präst!
Du som ligger framför
Kap Horn eller Kap
som bäst!
Du, som sover just nu
hos en flicka i Antofagasta,
och du hos din fru,
skål! Ingen av er vill jag lasta!

Och mötas vi än
i livet en gång
är det visst,
att vännen är vän,
fastän tiden är lång
sedan sist.
Och ramla vi ned
från livets bräckliga pinne,
höjs i glesnande led
en skål för den stupades minne.

DOKTOR EN SAGA

Man spådde i kort en vinterkväll,
då in genom dörren steg
den mefistofeliske doktor Tibell.
Han log. Han teg.
Men efter en stund tog han korten i hand
och yttrade dyster orden:
Hå, det är nog jag, som går bäst i land
med att spå här på jorden.

Men damerna — nej, de ville vid Gud
ej bli spådda mera i kväll,
och därför äskades åter ljud
av doktor Tibell:
»Så varde ert öde min hemlighet,
tills det passar bättre i stycket.»
Han log — och hans leende sade: jag vet
nog lite för mycket.

EN SAGA

Och jag är sultanen
och du är min själs sultaninna,
där tankfull du ligger
i brasans fladdrande skimmer
vid härskarens knän.
Men härskaren tigger:
Berätta en saga, berätta
om jordens städers furstinna
vid floden Seine!

Sultanen är fången
i mörkrets och köldens
i staden, där tusen
förstenade lindar prassla ,
med grenar av is.
Berätta om ljusen,
om fönstrens och kvällskyns reklamer,
om vimlet av gatupubliken
i aftonens dis!

Se, åren förflyta
och somrar och vintrar jaga
varandra, och sången
går än i dur, än i moll i
alléernas trän.
Sultanen är fången
och långsamt förtorkar hans hjärta.
Berätta en saga, en saga
om staden vid Seine.

DEN VITA GATAN

Si månen, den gamle narren och goddagspilten,
som satt i augusti däruppe så mätt och trygg,
ser ut i kväll som om rymdernas Herre spillt en
karaff med iskallt vatten över dess rygg.

Den är blek som ödet, den ångrar något, den snubblar
kanhända med Sophokles på tragikens brant,
eller kanske den filosoferar, kanske den grubblar
på tinget i sig och kommenterar Kant.

Men mellan de kala, svarta lindarnas rader
till toddyn och bröderna hastar lektor Blom.
Hu, termometern är nära trettio grader
och gatan är spöklikt vit och mänskotom.

AURORAKAFFE

Och fru Aurora trugar och ber,
kära du, tag mer!
Och fruarnas avmätta vandring går
till bords och tillbaka,
och herrarna följa i fruarnas spår ...
. . . herr Kylan, lite kaka!

Men snart ser man ungdomen samlas i
och så smyger den upp
för trapporna — oemotståndligt dras
den till unga fröken
Auroras bur som till en oas
från salongens öken.

Där gissas i korsord och läses i kort
både smått och stort,
och den som behagar må hålla sig still
och tiga och röka
och tänka och drömma — och den, som vill
ta en lur, må försöka.

Där råder en tyst entente cordial
i ett ömmande fall.

Man skrattar och gäckas, man skämtar och dar
sina små historietter
men alla längta till sommarns da'r
och sommarns nätter.

Det knäpper av köld i knuten än,
men återigen
skall solen ge glöd åt blod, som frös,
och drömmarna taga
gestalt av en yngling eller en tös
i en sommarsaga.

LEGENDEN OM STRÖMBÄCKS FATALA MISSTAG

Att Strömbäcks gumma har en sömn så god,
det är nog, säger nykterhetsprofeten
Faltin, en sporre för hans övermod
och främst ett stort fördärv för nykterheten.
Ty när han sitter på en bolagsstämma
så sitter han tills gumman somnat hemma,
och det är lätt att klara hyskan då.
Ja, det är Strömbäcks stora lyckonummer
i livets lotteri att gummans slummer
är liksom säkrast efter klockan två.

Men Nemesis är obevekligt sträng,
och straffet följer brottet uti spåren.
Hur Nemesis slog Strömbäck i hans säng,
förtäljde man i staden här om våren.

Det var en fridfull natt, då gumman väcktes
av att en hand smög under hennes särk.
Det påstås likväl att hon ej förskräcktes,
ty hon förstod att det var Strömbäcks verk.

Och handen trevade sig fram på vägen
mot kullens topp, där naveln är belägen,
— en tumme trycktes hårt i hennes hull
en gång, och två, och tre, och fyra — — Full
av häpnad ruskade hon Strömbäck vaken
och sade: aldrig har jag väl sett maken,
Belsasar, vad är det du riktigt vill?
Men Strömbäck bara stönade och fumlade
med handen — och han suckade och mumlade:
Åååh — — ha — — lilla fröken — — ett glas till!

APRIL

För varje år i april en kväll
blir Jansson fundersam till sinnes.
Han tänker på ungdomens dar — n
jag tiger som muren, jag vågar ej
berätta vad Jansson minnes.

Han myser, han plirar med ögonen
och drar ut byrålådan.
Vafalls? Är det sista lörda'n i må'n
när han plockar kalsonger fram därifrån?
Nej . . . men . . . gubben Jansson är sådan.

Se, han ska' på visit till Kravanderskan,
som är änka efter Kravander.
Se, Jansson och hon, de ha känt varann
redan förrän hon redde en grav åt sin man
Belisarius Alexander.

När Jansson klätt opp sig väntar han lugnt,
tills klockan är nio slagen,
ty kärngarnas prat är lömskt som Hin
liksom gubbarnas flin: »nej, se Jansson är fin
som en brudgum. Nu är han i tagen.»

I mörkningen öppnas grinden tyst.
»Hå, gatan är tom.» Jansson tackar.
»Hå», tänker han, »tiden går ... ja, den går.
sextionio i fjol och sjutti i år . . . ,
det sackar bakåt. . . det sackar.»

VIKINGAFÄRD

Motto: Första maj får min
Jonas gå på vift. Det är en
principfråga.

Erika Falenius.

Som fordom en vikingadrake stack ut
mot svällande vidder, på drakars vis
med forsande bog och svällande klut
för en lustig och lättsinnig bris,
så slörar i denna vårliga kväll
Falenius till Gästis, hans gång är en dans,,
och djärv är hans hug, och segersäll
hans blick och hans hållning en mans.

Och som vikingen slingrade djärvt sin arm
om sydlandets dotter, så kramar han stark
fröken Hannas mjuka och svällande barm
i byffén, som är fiendemark.

Här är vinbergens land, här är druvornas bygd;
här är bärsärken konungars kung för en vår,
och bågarens heta brygd är en brygd,
som icke bryggdes i går!

Här mötas de kämpar och skäggige män
från Ultima Thule i holmgång och fest,
här är Hjalmar, den hugfulle postmästaren
och Lodbrok, som gått från sin läst.
Falenius, de väldiga viddernas örn,
svär fostbrödralag som en man ibland män
med Lodbrok och Ossian bard, redaktörn
för Veckotidningen.

Men hösten är kommen. Klockan är fem.
Med ärr från hundrade strider styr
nu draken i motvind och marvad hem
från bragder och äventyr.
Och drottningen möter på hemmets redd
sitt väntade skepp, som hon fort riggar av,
och snart vilar draken ut på sin bädd
från mödan på villande hav.

INNEHÅLL

	Sid.
Generationerna	7
Lindlöven spricka	9
Kväll i juni	8
Kapten Brobergs aftonpromenad	9
Syrenerna blomma	12
En söndagsförmiddag i juli	15
Jasmin och nejlika	17
Oväder	18
En kärlekens natt i Hasselsund	19
Till havs	21
Sodom	23
Irmelin Bo	25
Stormar	27
Solrök	30
Romantik	32
Pesten i Brandins paviljong	35
Begravning	38
Skalden	40

	Sid
Den gamla goda tiden	42
På kyrkogården	44
Höstseglats	46
Hårda tider	48
Filosofen och den beslöjade jungfrun.....	50
November	56
Tal till stadens fäder	58
Snöstorm	60
Sången om bröderna	62
Doktor Tibell	64
En saga	65
Den vita gatan	67
Aurorakaffe	68
Legenden om Strömbäcks fatala misstag....	70
April	72
Vikingafärd	74